

Život Cirkvi

Ročník 16

7/2009

Stretnutie predsedov biskupských konferencií
stredovýchodnej Európy v Chorvátsku

Svetové i domáce médiá v posledných dňoch a sto hovoria o pápežovi. Nezaujal ich príhovor ku

svetovému dňu chorých alebo iné posolstvo, ktoré adresuje všetkým ľuďom dobrej vôle ako najvyšší pastier Katolíckej cirkvi. Médiá i niektorí politici obviňujú Benedikta XVI. z podpory človeka, ktorý popiera holokaust.

Celý príbeh začína nevinne. V polovici decembra napísali štyria lefebvristickí biskupi list predsedovi Pápežskej komisie „Ecclesia Dei“ kardinálovi Hoyosovi, kde ho žiadali o prehodnotenie dôvodov trestu exkomunikácie, ktorú na nich v roku 1988 uvalil pápež Ján Pavol II. Spomínaní štyria muži prijali bez súhlasu pápeža biskupskú vysviacku z rúk Mons. Lefebvra, ktorý odmietol prijať Druhý vatikánsky koncil. Nastala schizma, čo nikoho netešila. Mons. Lefebvre vytvoril okolo seba spoločenstvo kňazov, ktorí na seba naviazali tisíce veriacich. Svätý Otec Benedikt XVI. chce toto rozdelenie prekonať. Sňatie exkomunikácie je z jeho strany aktom dobrej vôle a výzvou k dialógu s lefebvristami. Bola sňatá exkomunikácia, ale to neznamená, že títo biskupi sú v plnom spoločenstve s Katolíckou cirkvou, ani faktické uznanie Bratstva Pia X., ktoré zastupujú. Sňatie exkomunikácie je len prvým krokom na ceste k jednote. Treba prekonať ešte mnoho prekážok. Celé dianie okolo Bratstva Pia X. by ostalo len vnútornou záležitosťou Katolíckej cirkvi, keby na verejnosť neprenikli názory na holokaust jedného z omilostených biskupov, Richarda Williamsona. Popieranie genocídy židovského národa počas Druhej svetovej vojny nemožno akceptovať. To isté si myslí aj Benedikt XVI., ktorý sa už viac ráz k tejto téme vyjadril, naposledy 31. januára.

Napriek celožitvým jednoznačným postojom Jozefa Ratzingera k tejto otázke viaceré slovenské i zahraničné médiá interpretovali sňatie exkomunikácie z Williamsona ako pápežov súhlas s holokaustom. Pápež prostredníctvom nóty Štátneho sekretariátu zo 4. februára zdôraznil, že o týchto názoroch nevedel. Zároveň mu odkázal, že ak chce v budúcnosti pomýšľať na akúkoľvek cirkevnú funkciu, musí sa antisemitských názorov verejne vzdať. Je preto nespravodlivé, ak médiá vykresľujú

Pápež a exkomunikácia

Benedikta XVI. ako prinajmenšom fanúšika popieračov holokaustu. Osobitnú kapitolu tvoria politici. Príkre vyjadrenia nemeckej kancelárky Angely Merkelovej na adresu rímskeho veľkňaza boli neuvážené a prišli v nevhodnej chvíli. Niekoľko duchovných vzápätí vyzvalo katolíckych voličov, aby ju v blížiacich sa voľbách ignorovali. Hlasy voličov CSU jej tak v konečnom dôsledku môžu chýbať. Situáciu nakoniec zmiernil telefonát do apoštolského paláca, kde kancelárka spolu s pápežom našli spoločnú reč.

Na Slovensku sa do neopodstatnenej kritiky voči pápežovi najviac zapojil denník SME. Tejto kauze sa venoval niekoľko dní. Najskôr napísal, že „Cirkev rehabilitáciou (Williamsona) popiera morálku (31.1.)“; neskôr, že „pápež dal prednosť jednote cirkvi pred hodnotami (6.2.)“ a nakoniec jednému z redaktorov prekázalo, že „Vatikán vopred nevysvetlil svoje pohnútky a nedištancoval sa od Williamsona (7.2.)“ Takéto tvrdenia sú však zavádzajúce. Novinárov nectí, že bez znalosti veci obviňovali pápeža, čím urazili mnohých katolíkov. Pritom práve denník SME má dostatok dôvodov, aby sa voči hlave Katolíckej cirkvi správal slušne. Možno si ešte niektorí pamätníci spomenú na okolnosti jeho vzniku. Vtedy mnohí kresťanskí demokrati bránili právo na slobodu slova. Denník SME v tom čase rovnako konzervatívci i liberáli vnímali ako médium, v ktorom dostávali alternatívne a neskreslené informácie o dianí v spoločnosti. V tom čase sa ho naučili čítať aj mnohí konzervatívci a kresťania. Za éry nebohého šéfredaktora Karola Ježika sa v ňom dokonca objavovali materiály venované ochrane nenarodeného života. Zloženie čitateľov, ale pravdepodobne aj hodnotová profilácia redaktorov to umožňovali. V súčasnosti sa denník SME profiluje ako liberálny denník. Redaktori majú právo na vlastné názory. Určite by im však nemala chýbať novinárska etika a profesionalita. Písať bez znalosti veci je neprofesionálne. Označiť Benedikta XVI. za človeka, ktorý dáva prednosť jednote inštitúcie pred hodnotami, je neetické. Novinári by si mali uvedomiť, že sňatie exkomunikácie z Richarda Williamsona bez ohľadu na jeho názory na holokaust je legitímnym rozhodnutím Benedikta XVI. a internou záležitosťou Katolíckej cirkvi.

Vážení poslucháči! Lavína kritiky voči pápežovi má aj svetlejšiu stránku. U veriacich vyvolala vlnu solidarity. Dokonca vznikla medzinárodná petícia na jeho podporu. Posledné udalosti sú výzvou, aby sme si všimli, čo o nás hovoria médiá. Nebojme sa vyjadriť im svoj nesúhlas a bráňme aj na verejnosti hodnoty, ktoré vo svojom osobnom a rodinnom živote považujeme za dôležité.

RV, Anton Ziolkovský

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána: „Kristus je opravdivým lekárom tela i duše“

Vatikán (8. februára, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu napoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovoril:

„Drahí bratia a sestry,

dnešné evanjelium (porov. Mk 1, 29 – 39) v úzkej súvislosti s evanjeliom minulej nedele nám predstavuje Ježiša, ako potom, čo kázal v sobotu v kafarnaumskej synagóge, uzdravuje mnohých chorých a začína Šimonovou testinou. Keď vstúpil do domu, našiel ju na lôžku v horúčke a hneď ju chytil za ruku, uzdravil ju a ona vstala. Po západe slnka uzdravuje ďalších chorých, postihnutých rozličnými neduhmi. Skúsenosť uzdravenia chorých má významné miesto vo verejnom účinkovaní Krista a pozýva nás ešte raz uvažovať o zmysle a hodnote choroby v akejkoľvek situácii, v ktorej sa človek môže ocitnúť. Takúto príležitosť nám ponúka aj Svetový deň chorých, ktorý budeme sláviť v stredu 11. februára, v deň liturgickej spomienky na Pannu Máriu Lurdkú.

Hoci choroba je súčasťou ľudského života, nedokážeme ju prijať, a to nielen preto, že niekedy sa stáva skutočne veľmi ťažkou, ale preto, lebo vo svojej podstate sme stvorení pre život, pre život v plnosti. Naš vnútorný inštinkt nás preto vedie k Bohu ako k plnosti života, ako k večnému a dokonalému životu. Keď potom podstupujeme skúšku a naše modlitby sa nám zdajú márne, rodia sa v nás pochybnosti a plní úzkosti sa pýtame: aká je Božia vôľa? A práve na túto otázku dostávame v evanjeliu odpoveď. Napríklad v dnešnom úryvku čítame, že „Ježiš uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy, a vyhnal mnoho zlých duchov“ (Mk 1, 34). Aj Matúšovo evanjelium hovorí, že Ježiš „chodil po celej Galilei, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu medzi ľuďmi“ (Mt 4, 23).

Ježiš nikoho neponecháva v pochybnostiach. Boh, ktorého tvár nám on sám zjavil, je Bohom života, ktorý nás oslobodzuje od každého zla. Znamenia tejto jeho moci lásky predstavujú uzdravenia, ktoré sa dejú prostredníctvom jeho pôsobenia. Takto nám zjavuje, že Božie kráľovstvo je blízko, keď mužom a ženám prinavracia plnú celistvosť ich ducha a tela. Vravím, že tieto uzdravenia sú znameniami, ktoré nás privádzajú ku Kristovmu posolstvu, privádzajú nás k Bohu a k poznaniu, že pravou a najhlbšou chorobou človeka je absencia Boha, zdroja pravdy a lásky. Iba zmierenie sa s Bohom nás môže priviesť k skutočnému uzdraveniu a opravdivému životu, pretože život bez lásky a bez pravdy nie je ozajstným životom. Božie kráľovstvo je skutočná prítomnosť pravdy a lásky, a preto je uzdravením v hĺbke nášho bytia. Takto môžeme pochopiť, prečo Ježišovo ohlasovanie a uzdravenia sú vždy spojené. Pretože len takto vytvárajú jediné posolstvo nádeje a spásy.

Vďaka pôsobeniu Ducha Svätého Ježišovo účinkovanie pokračuje v poslaní Cirkvi. Prostredníctvom sviatostí je to Kristus, ktorý sprostredkuje život mnohým bratom a sestrám, pričom uzdravuje a posilňuje nespočetné zástupy chorých prostredníctvom mnohých aktivít zdravotnej starostlivosti, ktoré kresťanské spoločenstvá vykonávajú s bratskou láskou a takto zjavujú Božiu tvár, jeho lásku. Je pravdou – koľkí kresťania, kňazi, rehoľníci a laici poskytlí a stále poskytujú do služby svojej ruky, oči a srdcia Kristovi, ktorý je opravdivým lekárom tela i duše! Modlime sa za všetkých chorých, osobitne za ťažko chorých, ktorí sa sami o seba nemôžu postarať, ale sú úplne závislí od starostlivosti iných, aby každý z nich mohol zakúsiť prostredníctvom starostlivosti toho, kto je nablízku, moc Božej lásky a bohatstvo jeho milosti, ktorá nás zachraňuje. Panna Mária, uzdravenie chorých, oroduj za nás!“

-Is-/ snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Ján Klimak a Rebrík do raja

Drahí bratia a sestry,

po dvadsiatich katechézach venovaných apoštolovi Pavlovi by som dnes rád nadviazal na prezentáciu veľkých stredovekých cirkevných spisovateľov Západu a Východu. Predstavím postavu Jána, nazývaného Klimak. Klimakos je latinský prepis gréckeho slova klímakos a značí „z rebríka“ (klímax). Vychádza z názvu jeho hlavného diela,

v ktorom opisuje stupne ľudského života vedúce k Bohu.

Ján Klimak sa narodil okolo roku 575, žil teda v rokoch, keď Byzancia, hlavné mesto Východorímskej ríše, prekonávala najväčšiu krízu vo svojich dejinách - geografický rámec impéria sa náhle zmenil a séria barbarských nájazdov spôsobila pád všetkých jej štruktúr. Ostala len štruktúra Cirkvi, ktorá v týchto ťažkých časoch naďalej

vykonávala svoju misijnú, humanitnú a spoločensko-kultúrnu činnosť najmä prostredníctvom siete kláštorov, v ktorých pôsobili veľké náboženské osobnosti, ako napríklad aj spomínaný Ján Klimak.

Ján žil medzi sinajskými horami, kde sa Mojžiš stretol s Bohom a Eliáš počul jeho hlas, a rozpráva o svojich duchovných skúsenostiach. Správy o ňom sa zachovali v krátkom životopise Vita (PG 88, 596 – 608), ktorý napísal mních Daniel z Raito.

Ján sa v šestnástich rokoch stal mníchom na Sinaji a učeníkom opáta Martýria, „starca“ alebo „mudrača“. Približne v dvadsiatom roku života si zvolil pustovnícky život v istej jaskyni na úpätí vrchu Sinaj v lokalite Toly, osem kilometrov od súčasného Kláštora sv. Kataríny. Samota mu však nebránila stretávať sa s ľuďmi túžiacimi po duchovnom vedení, ani navštíviť niektoré kláštory neďaleko Alexandrie. Jeho pustovnícka odlúčenosť, ktorá vôbec nebola útekem zo sveta a z ľudskej skutočnosti, vyústila do horlivej lásky k ľuďom (Vita 5) a k Bohu (Vita 7).

Po štyridsiatich rokoch pustovníckeho života prežívaneho v láske k Bohu a k blížnemu, počas ktorých plakal, modlil sa a bojoval proti démonom, bol vymenovaný za igumena (predstaveného) veľkého kláštora na vrchu Sinaj. Vrátil sa tak k mníšskemu životu v kláštore. V nostalgii za pustovníckym životom však niekoľko rokov pred smrťou zveril vedenie komunity svojmu bratovi, mníchovi toho istého kláštora. Zomrel po roku 650.

Jánov život sa odohrával medzi dvoma vrchmi – Sinaj a Tábor – a skutočne možno povedať, že v ňom zažiarilo svetlo, ktoré Mojžiš videl na Sinaji, a traja apoštoli ho kontemplovali na vrchu Tábor.

Ako som už spomenul, preslávil sa svojim dielom Rebrík (Klímax), ktoré sa na Západe nazýva Rebrík do raja (PG 88, 632 – 1164). Napísal ho na naliehavú žiadosť igumena blízkeho kláštora v Raite pri Sinaji.

Rebrík je uceleným traktátom o duchovnom živote, v ktorom Ján opisuje cestu mnícha od zrieknutia sa sveta až po dokonalosť v láske. Je to cesta, ktorá podľa tejto knihy prechádza tridsiatimi stupňami, z ktorých každý nadväzuje na predošlý. Cestu možno zhrnúť do troch po sebe nasledujúcich etáp.

Prvá sa prejavuje odtrhnutím od sveta s cieľom vrátiť sa do stavu evanjeliového detstva. Podstatné nie je však odtrhnutie, ale jeho prepojenosť s tým, čo povedal Ježiš o návrate do pravého detstva v duchovnom zmysle: byť ako deti. Ján to komentuje takto: „Dobrý základ je ten, ktorý stojí na troch podstavách a troch stĺpoch: na nevinnosti, pôste a čistote. Všetci znovu narodení v Kristovi (porov. 1 Kor 3, 1) majú začínať od týchto vecí, pričom príklad si majú brať od skutočných novorodencov“ (1, 20; 636). Dobrovoľné odlúčenie sa od drahých osôb a miest umožňuje duši vstúpiť do hlbšieho spoločenstva s Bohom. Toto zrieknutie sa ústi do poslušnosti, ktorá je cestou pokory prostredníctvom ponížovania, ktoré zo strany bratov nikdy nebude chýbať. Ján to komentuje takto: „Blažený, kto umŕtvil svoju vôľu až do krajnosti a starosť o seba zveril svojmu učiteľovi v Pánovi: bude totiž postavený po pravici Ukrižovaného!“ (4, 3; 704).

Druhú etapu tejto cesty predstavuje duchovný boj proti vášňam. Každý stupeň rebríka predstavuje jedno hlavné pokušenie, ktoré je opísané a diagnostikované zároveň s naznačením terapie a poukazom na príslušnú cnosť. Súbor týchto stupňov predstavuje bezpochyby najdôležitejší traktát o duchovnej stratégii, ktorý máme. Boj proti vášňam neostáva len niečím negatívnym - má aj pozitívny nádych, a to vďaka obrazu „ohňa“ Ducha Svätého: „Všetci tí, ktorí sa podujmú na tento dobrý, hoci tvrdý a namáhavý boj... (porov. 1 Tim 6, 12), nech vedia, že sa musia vrhnúť do ohňa, ak skutočne túžia po tom, aby v nich prebýval nehmotný oheň“ (1, 18; 636) - oheň Ducha Svätého, ktorý je ohňom lásky a pravdy. Iba moc Ducha Svätého im zaistí víťazstvo. Podľa Jána Klimaka je však dôležité uvedomiť si, že vášne nie sú samy osebe zlé; robí ich takými slobodné rozhodnutie človeka. Ak sa očistia, spolu so silou askézy a milosti otvoria človeku cestu k Bohu a „ak (vášne) dostali od Stvoriteľa poriadok a počiatok... hranice cnosti sú bez konca“ (26/2, 37; 1068).

Poslednou etapou cesty je kresťanská dokonalosť, ktorá sa rozvíja na ostatných siedmich stupňoch Rebríka. Predstavujú najvyššie štádiá duchovného života, ktoré zakusujú tzv. hesychasti, pustovníci – samotári, ktorí dospeli k vnútornej vyrovnanosti a pokoju. Tieto štádiá sú však dostupné aj pre najhorlivejších mníchov.

Z prvých troch – jednoduchosti, pokory a rozlišovania – považuje Ján rovnako ako otcovia púšte za najdôležitejšie tretie štádium, teda schopnosť rozlišovať. Každé konanie treba podrobiť rozlišovaniu. V skutočnosti všetko závisí od hlbokých motivácií, ktoré treba zvažovať. Takto pristupuje k živému vnútru osoby s cieľom prebudiť v pustovníkovi, v kresťanovi Božie dary – duchovnú vnímavosť a „cítienie srdca“: „Ako smerovku a pravidlo musíme vo všetkom nasledovať v prvom rade Boha a potom svoje svedomie“ (26/1, 5; 1013). Týmto spôsobom sa dosahuje pokoj duše – hesychia –, vďaka ktorému sa pred dušou otvára priepasť Božích tajomstiev.

Stav vyrovnanosti, vnútorného pokoja, pripravuje hesychasta na modlitbu, ktorá je podľa Jána dvojaká: „modlitba tela“ a „modlitba srdca“. Prvá je vlastná tomu, kto si musí pomáhať postojmi tela: zopnutými rukami, vydávaním vzdychov, bitím sa do prs atď. (15, 26; 900). Druhá je spontánna, pretože je účinkom prebudenia duchovnej vnímavosti, ktorú Boh daruje tomu, kto sa venuje modlitbe tela. Ján ju nazýva „Ježišovou modlitbou“ (Iesoû euché), a je založená na vzývaní samotného mena Ježiš, vzývaní, ktoré je nepretržité ako dýchanie: „Ježišova pamiatka všetko zjednocuje s tvojím dychom, a tak spoznáš užitočnosť vnútorného pokoja, hesychia (27/2, 26; 1112). Nakoniec sa modlitba stáva úplne jednoduchou, prosté slovo „Ježiš“ sa zlieva v jedno s naším dychom.

Posledný stupeň rebríka (30), pokropený „striedmou opojenosťou Duchom“, je venovaný najvyššej „trojici cností“: viere, nádeji a predovšetkým láske. O láske Ján hovorí aj ako o érose (ľudskej láske) - ide o obraz manželského spojenia duše s Bohom. A znova si volí obraz ohňa, aby ním vyjadril zápal, svetlo a očistnú silu Božej lásky. Sila ľudskej lásky však môže byť tiež presmerovaná na

Boha, ako do planého olivovníka možno naštepiť dobrú olivu (porov. Rim 11, 24) (15, 66; 893). Ján je presvedčený, že intenzívna skúsenosť tejto lásky (éros) umožňuje duši pokročiť oveľa viac ako tvrdý boj proti vášňam, lebo jej moc je nesmierna. Na našej ceste teda prevažuje pozitívna stránka.

Na lásku však hľadá aj v úzkom spojení s nádejou: „Silou lásky je nádej: vďaka nej očakávame odmenu lásky... Nádej je bránou lásky... Nedostatok nádeje ničí lásku: s ňou sú spojené naše námahy, ona je oporou v našich trápeniach a vďaka nej sme obklopení Božím milosrdenstvom“ (30, 16; 1157).

Záver Rebríka obsahuje syntézu celého diela v slovách, ktoré jeho autor dáva vysloviť samému Bohu: „Tento rebrík ťa naučí, ako byť duchovne disponovaný na cnosti. Ja som na vrchole tohto rebríka, ako povedal môj veľký zasvätenec (sv. Pavol): A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska (1 Kor 13, 13)“ (30, 18; 1160).

V tejto chvíli sa vynára posledná otázka: či môže Rebrík, toto dielo napísané mníchom a pustovníkom, ktorý žil pred 1 400 rokmi, povedať niečo aj nám dnes? Môže byť v niečom aj pre nás aktuálna životná púť človeka, ktorý žil stále na vrchu Sinaj a v takej vzdialenej dobe?

Na prvý pohľad by sa zdalo, že odpoveď musí byť „nie“, pretože Ján Klimak je nám veľmi vzdialený. No ak sa na to pozrieme trocha bližšie, zistíme, že takýto mníšsky život je iba veľkým obrazom krstného života, života každého kresťana. Predstavuje nám, takpovediac, veľkými písmenami to, čo my deň čo deň píšeme malými. Ide o prorocký symbol, ktorý ukazuje život pokrstného v spoločenstve s Kristom, s jeho smrťou a vzkriesením.

Pre mňa je zvlášť dôležitý fakt, že vrchol „rebríka“, jeho posledné stupne, sú zároveň základnými cnosťami, počiatocnými a najjednoduchšími. Sú to viera, nádej a láska. Nie sú dostupné len mravným hrdinom, ale sú darom od Boha všetkým pokrstným: v nich rastie aj náš život. Počiatok je aj koncom, východisko je aj cieľom: celá cesta vedie k čoraz radikálnejšiemu uskutočňovaniu viery, nádeje a lásky. V týchto cnostiach je prítomný celý rebrík.

Základom je viera, pretože táto cnosť spôsobuje, že sa vzdávam svojej pýchy, svojho myslenia, svojho nároku posudzovať všetko sám bez toho, aby som sa zveril druhým. Táto cesta k pokore, k duchovnému detstvu je nevyhnutná. Treba prekonať arogantný postoj, ktorý nás vedie k tvrdeniu, že ja v tomto 21. storočí to viem lepšie, ako to mohli vedieť tí vtedy. Namiesto toho sa musíme zveriť Svätému písmu, Pánovmu slovu, s pokorou pristupovať k pohľadu viery, aby sme tak vstúpili do nesmiernej šírky univerzálneho sveta, Božieho sveta. Tak porastie naša duša i vnímavosť nášho srdca voči Bohu.

Ján Klimak správne hovorí, že iba nádej nás robí schopnými žiť lásku. Nádej, s ktorou zdolávame každodenné prekážky a neočakávame úspech počas nášho pozemského života, ale na konci očakávame zjavenie sa samého Boha. Iba v tomto rozmere našej duše, v tomto prekročení seba sa náš život stáva veľkým a dokážeme znášať každodenné námahy i sklamania, dokážeme byť voči druhým dobrí bez toho, aby sme čakali odmenu. Iba

ak jestvuje Boh, táto veľká nádej, ku ktorej smerujem, môžem každý deň robiť vo svojom živote malé kroky, a tak sa učiť láske. V láske sa skrýva tajomstvo modlitby, osobného poznania Ježiša: prostá modlitba, ktorá sa chce iba dotknúť srdca božského Majstra. A tak sa otvára naše vlastné srdce a učí sa od neho jeho добрote, jeho láske.

Používajme teda tento „rebrík“ viery, nádeje a lásky a pomocou neho dôjdeme k pravému životu.

Preložila Mária Spišiaková

Svätý Otec sa prihovoril veriacim a chorým

Vatikán (11. februára, RV) – „Stretávame sa tu dnes, pri príležitosti Svetového dňa chorých, na Spomienku Preblahoslavenej Panny Márie Lurdskej. Moje spomienky putujú na miesto, na ktorom som pri príležitosti 150. výročia Zjavení sv. Bernadette, bol aj ja. Z tejto púte som si zachoval živú spomienku, a to najmä na stretnutie s chorými pri jaskyni Massabielle“ – týmito slovami sa Svätý Otec prihovoril veriacim a chorým po svätej omši v Bazilike sv. Petra, ktorú slávil predseda Pápežskej rady pre apoštolát zdravotníkov, kardinál Javier Lozano Barragán. Svätý Otec okrem iného povedal:

„Tento deň nás vyzýva k tomu, aby chorí s najväčšou intenzitou pocítili duchovnú blízkosť Cirkvi, ktorá - ako som to napísal v encyklike Deus caritas est - je Božou rodinou vo svete, vo vnútri ktorej nemá nikto trpieť nedostatkom základných potrieb. Dnešný deň je zároveň príležitosťou, aby sme sa zamysleli nad chorobou, bolesťou a aj nad zmyslom života, ktorý môžeme naplno uskutočňovať aj v utrpení. V posolstve na dnešný deň som chcel na prvom mieste vyzdvihnúť choré deti, ktoré sú tými najslabšími a bezbrannými bytosťami. Je to pravda! Ak zostávame bez slov, ohromení, stojac pred človekom, ktorý trpí, čo potom povedať, keď zlo zasahuje malé a nevinné dieťa? Ako aj v takýchto ťažkých situáciách prijímať milostivú lásku Boha, ktorý nikdy neopúšťa svoje deti v skúškach?“

Ako ďalej povedal Benedikt XVI., niekedy je ťažké nájsť vhodné odpovede, najmä keď pre nás zostávajú bolesť, choroba a smrť nepochopiteľné. Pomoc nám prichádza vo viere. A Božie slovo nám vyjavuje aj v týchto situáciách Božský obraz spásy, pričom viera nám pomáha udržať si náš život pekný a dôstojný, ktorý je hodný toho, aby sme ho prežili v plnosti aj vtedy, ak je poznačený zlom.

V závere Svätý Otec dodal, že „život je tajomstvom, ktoré si vyžaduje zodpovednosť, lásku, trpezlivosť a pomoc zo strany všetkých a každého a zvlášť tých, ktorí sú chorí a trpiaci.“ Pre nás kresťanov – dodal Benedikt XVI. – je práve Kristus odpoveďou na záhadu bolesti a smrti. Posledné slová venoval svojmu predchodcovi Jánovi Pavlovi II., vďaka ktorému si Svetový deň chorých pripomíname práve na Spomienku Preblahoslavenej Panny Márie Lurdskej.

-sg-

Vyjadrenie vatikánskeho štátneho sekretariátu k zrušeniu exkomunikácie štyroch biskupov Bratstva sv. Pia X.

Vatikán (7. februára, RV) – Vatikánsky štátny sekretariát vydal vyhlásenie v súvislosti s nedávnym dekrétom Kongregácie pre biskupov, ktorým bola zrušená exkomunikácia štyrom biskupom Bratstva sv. Pia X., v súvislosti s negatívnymi či neucelenými vyjadreniami o holokauste zo strany biskupa Williamsona, ktorý je jedným z tohto bratstva a objasniť tak niektoré aspekty tejto udalosti.

Zrušenie exkomunikácie

Ako už bolo zverejnené, dekrét Kongregácie pre biskupov z 21. januára 2009 bol čin, ktorým Svätý Otec vyšiel dobrotivo v ústrety opakovaným žiadosťiam zo strany generálneho predstaveného Bratstva sv. Pia X. Jeho Svätosť chcela odňať prekážku, ktorá bránila otvoreniu dverí dialógu. On teraz očakáva, že rovnakú ochotu vyjadria aj štyria biskupi v ich úplnom príľnutí k učeniu a disciplíne Cirkvi. Veľmi vážny trest exkomunikácie *laetę sententię*, do ktorej títo biskupi 30. júna 1988 upadli a ktorá bola potom oficiálne vyhlásená 1. júla toho istého roku, bola dôsledkom ich nelegitímneho vysvätenia zo strany Mons. Marcela Lefebvrehu. Zrušenie exkomunikácie oslobodilo štyroch biskupov od ťažkého kanonického trestu, ale nezmenilo právne postavenie Bratstva sv. Pia X., ktoré sa v tomto čase neteší nijakému kanonickému uznaniu Katolíckou cirkvou. Aj štyria biskupi, aj keď zbavení exkomunikácie, nevykonávajú činnosť v Cirkvi ani v nej náležite nezastávajú úrad.

Tradícia, náuka a II. vatikánsky koncil

Pre uznanie Bratstva sv. Pia X. v budúcnosti bude potrebné splniť nevyhnutnú podmienku, ktorou je plné uznanie II. vatikánskeho koncilu a pápežského úradu Jána XXIII., Pavla VI., Jána Pavla I., Jána Pavla II. a aj samotného Benedikta XVI. Ako už bolo potvrdené v dekréte z 21. januára 2009, Svätá stolica nebude chýbať pri úvahách so záujemcami ohľadne prehlbovania v otázkach, ktoré sú ešte otvorené k tomu, aby bolo možné dosiahnuť úplné a uspokojivé riešenie problémov, ktoré boli pôvodcom tohto bolestivého rozkolu.

Vyhlásenia o holokauste

Stanoviská Mons. Williamsona o šoah sú absolútne neakceptovateľné a pevne odmietané Svätým Ocom, ako to on sám podotkol 28. januára keď v súvislosti s touto krutou genocídou zdôraznil jeho plnú a nespornú solidarosť s našimi bratmi a potvrdil, že spomienka na túto hroznú genocídu musí nabádať ľudstvo k úvahám o nepredvídanej sile zla dodávajúc, že šoah zostane

pre všetkých výstrahou, aby sa naň nezabudlo, pretože násilie páchané proti jedinému človeku je násilím proti všetkým. Biskup Williamson sa bude musieť pre svoje pripustenie k biskupským funkciám v Cirkvi tiež jasným a verejným spôsobom dištancovať od svojich názorov ohľadne šoah, ktoré Svätý Otec v čase zrušenia exkomunikácie nepoznal.

Svätý Otec žiada všetkých veriacich o modlitby, aby Pán osvetlil cestu Cirkvi. Nech rastie záujem pastierov a všetkých veriacich pri podpore výnimočného a ťažkého posolania nasledovníka apoštola Petra, „strážcu jednoty“ v Cirkvi.

-sg-

Stanovisko Svätej stolice k telefonickému rozhovoru Svätého Otca a nemeckej kancelárky

Vatikán (9. februára, RV) - Ako informovala Svätá stolica, v nedeľu sa uskutočnil telefonický rozhovor medzi hovorcou Svätej stolice pátrom Federicom Lombardim SJ a hovorcou nemeckej vlády Ulrichom Wilhelmom.

V ňom spoločne zhodnotili telefonický rozhovor Svätého Otca s kancelárkou Angelou Merkelovou na tému šoah. Ako sa uvádza v komuniké, pápež Benedikt XVI. a Angela Merkelová si vymenili vzájomné názory na túto záležitosť v atmosfére veľkého rešpektu. Pozastavili sa pri vyjadreniach Svätého Otca počas generálnej audiencie 28. januára ako aj pri vyjadreniach kancelárky zo štvrtku. „Bol to milý a konštruktívny rozhovor, poznačený spoločnou hlbokou podporou k výstrahe akou je šoah pre ľudstvo“.

Rozhovor medzi Svätým Ocom a kancelárkou bol reakciou na vyjadrenia Angely Merkelovej o tom, že pápež musí jasne odmietnuť popieranie holokaustu. To súviselo s výrokmi biskupa Williamsona, ktorý sa netajil svojimi názormi pri spochybňovaní holokaustu a ktorý je jedným z biskupov Bratstva sv. Pia X., ktorým Benedikt XVI. zrušil exkomunikáciu po tom, čo boli v schizme s Katolíckou cirkvou.

Dodajme, že pápež hovoril na tému holokaustu veľmi jasne už viackrát, okrem iného aj 19. augusta 2005 v synagóge v Kolíne, rovnako 28. mája 2006 v koncentračnom tábore Auschwitz-Birkenau, či na nedávnej generálnej audiencii 28. januára, kde jednoznačne vyjadril solidaritu so Židmi keď povedal, že „šoah by malo byť podnetom pre ľudstvo, aby premýšľalo o tom, čo znamená, ak moc zla ovládne srdcia ľudí.“ Svätý Otec sa takisto zreteľne vyjadril, že zrušenie exkomunikácie neznamená, že sa stotožňuje s názormi popierajúcimi holokaust.

-sg-

Vatikánsky mestský štát má 80 rokov

Vatikán (11. februára, RV) – Najmenší štát na svete presne 80 rokov. Vatikánsky mestský štát vznikol 11. februára 1929. Tento fakt spečatili tzv. Lateránske dohody, ktoré uznali Vatikán ako nezávislý a suverénny štát.

„Oslavy 80. výročia Vatikánskeho mestského štátu sú príležitosťou ako možno lepšie spoznať tajomný svet Vatikánu, v skutočnosti veľmi jednoduchý a jasný“ – to sú slová predsedu Pápežskej komisie mestského štátu Vatikán, kardinála Giovanniho Lajolu v rozhovore pre VR.

Zvrchovanosť štátu Vatikán označil za potrebnú z hľadiska zabezpečenia úplnej nezávislosti pápeža od akéhokoľvek politického vplyvu vo vedení Cirkvi, ktorá slúži nielen potrebám samotnej Cirkvi, ale aj celému svetu. Ako povedal: „Kristov námestník musí byť nezávislý a slobodný, nemôže byť povinný odpovedať akejkolvek autorite na Zemi, ale iba Bohu.“

Ďalej hovoril Mons. Lajolo v súvislosti s jeho v minulosti niekoľkoročným pôsobením na poste vatikánskeho štátneho sekretára pre vzťahy so štátmi o dôležitých výzvach pre najmenší štát na svete v rámci medzinárodného prostredia, keď povedal, že „medzinárodná a diplomatická činnosť Svätej stolice sú vždy aktivitami Cirkvi a tá je vedená nie na základe nejakej politickej moci Svätej stolice, ale silou slova, vypovedaného z pravdy a obzvlášť silou Slova, ktoré je inšpirované Bohom. Veľké výzvy, ktorým čelí sú vždy výzvami Cirkvi, ktoré sa týkajú Cirkvi a najmä slobody miestnej Cirkvi – teda biskupov spolu s veriacimi, v ich vzťahoch s pápežom, námestníkom Krista a nástupcom sv. apoštola Petra.“

Ako v závere dodal, medzinárodná činnosť Svätej stolice sa snaží čeliť otázkam, ktoré sa týkajú ľudských práv, počnúc od práva na život a výživu, až po právo na skutočnú náboženskú slobodu – „toto je prvé z práv o slobode, pretože sa vzťahuje na najdôležitejší vzťah človeka, ktorým je vzťah s Bohom“.

Česko-Slovensko s Vatikánom nadviazalo diplomatické styky už v roku 1920. Prvým nunciom vo vtedajšom Česko-Slovensku bol Mons. Clemente Micara. Arcibiskup Micara vysvätil aj prvých troch slovenských biskupov, Mons. Mariána Blahu, Mons. Karola Kmetka a Mons. Jána Vojsašáka.

Počas existencie Slovenského štátu, až do jeho zániku, nebol v Bratislave nuncius, ale chargé d'affaires. Po obnovení Československej republiky sa zároveň obnovili aj vzťahy medzi tamojšou vládou a Vatikánom. Netrvali však dlho. Nástup totalitného režimu v Česko-Slovensku spôsobil, že diplomatické vzťahy medzi ČSR a Svätou stolicou sa prerušili. Obnovili sa až po Novembri 1989.

Jedným z najdôležitejších medzníkov v rámci diplomatických vzťahov bolo podpísanie Základnej zmluvy medzi Svätou stolicou a SR 24. novembra 2000. Medzinárodný dokument sa má realizovať prostredníctvom štyroch čiastkových zmlúv. Zatiaľ sa podpísali a uviedli do praxe dve. Prvá čiastková zmluva sa podpísala 21. augusta 2002. Upravuje duchovnú službu katolíckym ve-

riacim v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch SR. Druhá čiastková zmluva je o katolíckej výchove a vzdelávaní. Na ratifikáciu čakajú ešte dve čiastkové zmluvy – výhrada vo svedomí a otázka finančného zabezpečenia Katolíckej cirkvi. Práve čiastková Zmluva o výhrade vo svedomí vyvolala na Slovensku najviac otázok, ako aj vlnu kritiky. Jej očakávaná ratifikácia v roku 2006 sa presunula na neurčito.

-ap, jv-

Príhovor Svätého Otca k 80. výročiu vzniku Vatikánu

„Malé územie veľkého poslania“ je témou, ktorou sa zaoberalo vaše stretnutie pri úvahách o duchovnej a občianskej hodnote tohto malého zvrchovaného štátu, ktorý je úplne v službe veľkého poslania zvereného Ježišom Kristom apoštolovi Petrovi a jeho nasledovníkom“ – týmito slovami sa prihovoril Svätý Otec účastníkom stretnutia, pri príležitosti 80. výročia vzniku štátu Vatikán.

Najprv sa Svätý Otec zamerl na históriu štátu, ktorá sa začala písať 11. februára 1929 a spomenul si na iniciátora Lateránskych dohôd, svojho predchodcu pápeža Pia XI., prvého budovateľa Mestského štátu Vatikán. „Historické udalosti v čase jeho pontifikátu nás stále viac presvedčujú o veľkosti pápeža Rattiho, ktorý viedol Cirkev v ťažkých časoch medzi dvoma svetovými vojnami“ – povedal Svätý Otec a dodal, že Lateránske dohody boli Piom XI. považované za nástroj na garantovanie potrebnej nezávislosti od akejkolvek ľudskej právomoci, aby tak mala Cirkev a jej najvyšší pastier možnosť naplno rozvíjať mandát, ktorý získala od Pána Ježiša Krista. Potom hovoril o 11. februári 1939 a druhej svetovej vojne, ktorá prišla so svojimi násilnosťami a utrpením až k bránam Vatikánu:

„Môžeme potvrdiť, že počas týchto osemdesiatich rokov svojej existencie, sa Vatikán ukázal ako pružný nástroj v požiadavkách, ktoré sa naň vynakladali, ako v stanovení poslania pápeža a potrieb Cirkvi, tak aj v stále sa meniacich podmienkach spoločnosti. Práve preto, pod vedením mojich ctených predchodcov, od pápeža Pia XII. až po pápeža Jána Pavla II. sa uskutočnilo a aj dnes sa uskutočňuje pred očami všetkých, stále upravovanie noriem, štruktúr a prostriedkov tohto štátu, vybudovaného okolo hrobu sv. apoštola Petra.“

Toto významné výročie – 80 rokov označil potom Svätý Otec za dôvod veľkej vďaky Pánovi, ktorý vedie svoju Cirkev aj v ťažkých časoch a vďaka vyjadril aj všetkým tým, ktorí boli v minulosti a sú aj dnes protagonistami života Mestského štátu Vatikán, z ktorých niektorí sú známi, ale mnohí sú neznámi vo svojej pokornej a vzácnej službe.

V závere Benedikt XVI. dodal, že aj keď Vatikán je v skutočnosti takmer neviditeľnou bodkou na mape sveta, na oko nepatrný vo veľkých geopolitických medzinárodných stratégiách, vyžaruje stárou činnosťou v prospech solidárnosti a verejného dobra. „Vatikán, ktorý v sebe zahŕňa bohatstvo viery, histórie, umenia, je vzácnym dedičstvom pre celé ľudstvo“ - dodal Svätý Otec.

-sg-

Talianski biskupi o smrti Eluany: „Nádej je silnejšia ako smrť“

Vatikán (10. februára, RV) – Eluana Englarová je mŕtva, zomrela v pondelok večer po 20. hodine v nemocnici „La Quiete“ v talianskej oblasti Udine. Ide o Talianku, ktorá bola 17 rokov vo vegetatívnom stave, teda v kóme a ktorej po rozhodnutí súdu na žiadosť jej rodiny začali znižovať prísun vody a živín. Prípud vyvolal v Taliansku širokú diskusiu o eutanázii. Správa o smrti Eluany zastihla členov talianskeho senátu počas ich rozpravy o návrhu nového zákona, ktorý by zrušil rozhodnutie súdu a zastavil by už začaté obmedzovanie prísunu výživy.

Na udalosť reagovala v stanovisku hovorca pátra Federica Lombardiho SJ Svätá stolica: „Veriaci sa v takejto chvíli smrti schúli k modlitbe a zverí Bohu dušu Eluany, osoby, ktorej sme chceli dobre a ktorá sa v posledných mesiacoch stala súčasťou nášho života. Teraz, keď je už Eluana v pokoji, želáme si, aby bol jej prípad po mnohých diskusiách dôvodom pre všetkých na pokojné úvahy a zodpovedné hľadanie najlepších ciest pri patričnom rešpekte práva na život, v láske a pozornej starostlivosti k najslabším. Tým – ako to povedal Svätý Otec v nedeľu pri modlitbe Anjel Pána – ktorí sa nemôžu o seba postarať sami a sú úplne závislí od starostlivosti iných. Smrť Eluany v nás nemôže nezanechať tieň smútku pre okolnosti, za akých sa udiala, ale fyzická smrť nie je pre kresťana nikdy posledným slovom. Aj v mene Eluany budeme teda pokračovať pri hľadaní účinnejších ciest k službe životu“.

Reagovala aj Konferencia biskupov Talianska: „Vo chvíli tejto veľkej bolesti, zverujeme Bohu života Eluanu Englarovú. Modlitby a výzvy mnohých ľudí dobrej vôle nestačili na to, aby uchránili jej krehký život, ktorý si vyžadoval len láskavú opateru“ – uvádzajú a dodávajú, že v tejto veľmi vážnej chvíli je tu stále prítomná nádej, ktorá sa rodí z viery: „A táto nádej nám zanecháva jednu vec – spojenie všetkých tých, ktorí veria v dôstojnosť osoby a v neodmysliteľnú hodnotu života, najmä keď je bezbranný. Vyzývame všetkých, aby neutíchalo toto nadšenie pre ľudský život od počatia až po jeho prirodzenú smrť.“

-sg-

151. výročie zjavení Panny Márie v Lurdoch

Vatikán (11. februára, RV) - Iba štrnásťročnej jednoduchej a chudobnej Bernadette Soubirousevej sa zjavila Matka Božia prvýkrát 11. februára 1858 v skalnom výklenku Massabiellskej jaskyne. Panna Mária sa tu predstavila ako „Nepoškvrnené Počatie.“ Ako ju opisala Bernadeta, „Krásna Pani“ mala biely odev, biely závoj, belasý pás a na každej nohe zlatú ružu. V ruke mala ruženec. Panna Mária sa Bernadette zjavila osemnásťkrát a to od 11. februára do 16. júla 1858. Matka Božia počas zjavení vyzvala niekoľkokrát ľudí k pokániu. Dnes si pripomíname 151. výročie zjavenia Panny Márie v Lurdoch.

Bernadetta Soubirousová neskôr vstúpila do kláštora a stala sa rehoľnou sestrou v Kongregácii sestier lásky v Nevers. Zomrela mladá, 16. apríla 1879 na tuberkulózu kostí. Bernadeta veľa trpela. Pápež Pius XI. ju 8. decembra 1933 vyhlásil za svätú.

Svätá stolica uznala Zjavenia vo francúzskych Lurdoch za pravé 18. januára 1862.

V súčasnosti do Lúrd prichádza ročne 5 až 6 miliónov veriacich z celého sveta. Mariánske pútnické miesto navštívil aj Svätý Otec Ján Pavol II. v roku 1983 a 2004.

Pri príležitosti 150. výročia zjavení Panny Márie zavítal do Lúrd aj pápež Benedikt XVI. Počas homílie 14. septembra 2008 okrem iného povedal: „Prvoradé poslanie Lurdskej svätyne je, aby bola miestom stretnutia s Bohom v modlitbe a miestom služby bratov, predovšetkým pre prijatie chorých, chudobných a všetkých trpiacich. Na tomto mieste Mária prichádza k nám ako matka, ktorá je neustále k dispozícii svojim deťom v ich potrebách. Cez svetlo, vyžarujúce z jej tváre, presvitá milosrdenstvo Božie. Nechajme sa zasiahnúť jej pohľadom!...Máriino poslanstvo je poslanstvom nádeje pre všetkých mužov a ženy našej doby v ktorejkoľvek krajine. Veľmi rád vyzývam Máriu ako Hviezdu nádeje. Na cestách nášho života, ktoré sú tak často tmavé, ona je svetlom nádeje, ktoré nás rozjasňuje a orientuje v našom putovaní. Ona prostredníctvom svojho áno, prostredníctvom veľkodušného darovania seba samej, otvorila Bohu brány nášho sveta a našich dejín. Pozýva nás žiť ako ona v nezlomnej nádeji a nepočúvať tých, ktorí tvrdia, že sme väzňami osudu. Ona nás sprevádza svojou materskou prítomnosťou uprostred životných udalostí osôb, rodín i národov.“

-ap-

Stretnutie predsedov biskupských konferencií stredovýchodnej Európy v Chorvátsku

Chorvátsko (10. februára, RV) - Pri príležitosti 20. výročia pádu Berlínskeho múru a 10. výročia od blahorečenia arcibiskupa Záhrebu kardinála Alojza Stepinaca, mučeníka komunistického režimu sa konalo v chorvátskom Záhrebe stretnutie predsedov biskupských konferencií stredovýchodnej Európy. Témou stretnutia bolo „Poslanie Cirkvi v stredovýchodnej Európe po dvadsiatich rokoch od pádu komunistického režimu. Stretnutie v Záhrebe bolo tretím svojho druhu. Prvé bolo v roku 2004 v Budapešti a druhé v roku 2007 v Prahe.

Ako v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas potvrdil tajomník Konferencie biskupov Chorvátska Mons. Vjekoslav Huzjak, stretnutie splnilo očakávania. Prišli všetci pozvaní hostia, medzi nimi 5 kardinálov a 11 arcibiskupov a biskupov, predsedov a delegátov biskupských konferencií. Na stretnutí sa zúčastnil aj predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. František Tondra.

Prítomní si na stretnutí zaspomínali najmä na situácie, v akých sa nachádzali jednotlivé krajiny počas vlády komunistov, najmä na osobnosť kardinála Stepinaca a jeho postavenia počas 2. svetovej vojny. Po nej ho totiž komunisti obvinili z kolaborácie s ustašovským režimom Nezávislého štátu Chorvátsko, aj keď on verejne odsúdil jeho zločiny a pomáhal prenasledovaným.

Pripomeňme, že kardinála Stepinaca blahorečil pápež Ján Pavol II. 2. októbra 1998. Ján Pavol II. ho nazval mučeníkom komunizmu, hrdinom Cirkvi a chorvátskeho ľudu. Kardinál zomrel v decembri 1960 na následky otravy počas väzenia za Titovho režimu. Uväznený bol po tom, čo odmietol Titovu požiadavku na oddelenie chorvátskej Cirkvi od Ríma.

Ako vo svojom príhovore na stretnutí povedal záhrebský kardinál Josip Bozanic keď citoval slová pápeža Jána Pavla II. z 1. zasadnutia Biskupskej synody Európy, „pre krajiny stredovýchodnej Európy je táto udalosť významným vykročením v istom zmysle z katakomb a v každom prípade vykročením zo situácie porušovania osobných práv, osobitne práva na náboženskú slobodu“.

Ako ďalej dodal kardinál Bozanic, „pápež pozýva Cirkev v Európe k novej a odvážnej evanjelizácii, pri znovobjavení vlastných kresťanských koreňov, pri nastolení hlbšej civilizácie, skutočne kresťanskejšej a aj ľudskejšej. 20 rokov od týchto udalostí pokračuje poslanie Cirkvi a čelí novým výzvam. Znovu je v centre pozornosti ľudská sloboda a rešpektovanie základných práv človeka.“

Na tému „Postavenie a úloha Cirkvi na Slovensku 20 rokov od pádu komunizmu“ sa prítomným prihovril predsedu KBS Mons. František Tondra.

Za 20 rokov od pádu komunizmu sa na Slovensku udiali rôzne udalosti a vystriedali sa rôzne situácie, v ktorých mala aj Cirkev rôzne postavenie a rôzne úlohy. Najprv musím poukázať na to, že Slovensko bolo v rámci Československej republiky a sovietskeho tábora podrobené veľmi silnej ateizácii. Možno niečo menej ako Albánsko, Bulharsko a Rumunsko. Azda rovnako, ako v Maďarsku. Niektoré diecézy boli 40 rokov bez biskupa, ako napr. moja diecéza. Gréckokatolícka cirkev bola vyhlásená za pravoslávnu. Oživená bola až v r. 1968. Jej majetok, kostoly a farské budovy, však užívali aj naďalej pravoslávni.

Je dôležité povedať, že Československo bolo uzavreté hrubou železnou oponou, nikto nesmel mať kontakty so Svätou stolicou. Najprísnejšie to bolo v päťdesiatych rokoch 20. stor. Biskupi mohli to robiť veľmi obmedzene a všetko bolo štátnymi orgánmi kontrolované. Kontakty sa týkali predovšetkým liturgického života. Pápežské dokumenty, ako sú dokumenty II. vatikánskeho koncilu, nový Kódex kanonického práva a encykliky, dostávali sa k nám cez Poľsko, v horách, kadiaľ ide štátna hranica. Koho prichytili, toho potrestali. Kňazovi vzali štátny súhlas na verejné účinkovanie, študenta teológie vylúčili zo štúdia, laika prepustili zo zamestnania a niekedy aj uväznili. Na severe Poľsko a na juhu Maďarsko boli pre nás skromné, ale dôležité zdroje informácií. Teológiu nikto nemohol študovať v zahraničí, iba na Teologickej fakulte v Bratislave.

Prečo toto všetko hovorím ako úvod? Lebo bez toho by sme nepochopili ďalšie, teda to, čo nasledovalo po páde komunizmu. Pád komunizmu bol veľkým prevrpením. Hoci sa to dalo predvídať, predsa sme si nemysleli, že to bude teraz a tak náhle. Komunistický systém sa zrútil, a nastala otázka: Čo ďalej? Nemali sme ani biskupov ani kresťanských politikov. Komunisti zväčša ostali na svojich miestach, a chytili sa iniciatívy. Keďže Cirkev začala voľne dýchať, mnohí si mysleli, že teraz Cirkev bude mať veľký vplyv v spoločnosti. Mnohí komunisti zrazu začali navštevovať bohoslužby. Kostoly boli vtedy preplnené. Začiatkom roka 1990 boli obsadené všetky biskupské stolce. Biskupské vysviacky boli veľmi triumfálne, konali sa na štadiónoch a na námestiach. V prvých voľbách mali kresťanskí politici veľký úspech. Eufória však veľmi rýchle upadla. Realita bola iná. Komunisti sa zmenili na liberálov a nasadili kampaň proti kresťanským politikom a nepriamo aj proti Cirkvi. Kampaň sa niesla pod heslom: Nechceme čiernu totalitu! Ľud im uveril, lebo vedel, čo je to totalita. V ďalších voľbách už vyhrali liberáli.

Pre Cirkev a náboženský život vôbec považujem za najnebezpečnejšie masmédiá, lebo sú v rukách liberálov. Tiesť nestávajú proti Cirkvi priamo, lebo by

nemali úspech. Nebezpečnejšie je to, že v myšliach veriacich rozkladajú všeludské i kresťanské hodnoty. Tri oblasti považujem za ohrozené: bioetickú, infoetickú a socioetickú. V bioetickej oblasti sa relativizuje hodnota ľudského života, manželstva a rodiny. Sexuálny život sa odcudzil Božiemu zámeru a zredukoval sa iba na zážitok bez nejakého hlbšieho významu. Potrat a asistovaná reprodukcia sa stali akceptovateľnými spôsobmi riešenia niektorých ľudských problémov. V oblasti infoetiky sa nerešpektuje dôstojnosť ľudskej osoby, právo človeka na česť, na osobné tajomstvo a na súkromný život. V oblasti socioetiky sa nerešpektuje spravodlivosť. Zisk sa stal cieľom všetkého snaženia bez ohľadu na práva iných.

Takto zmýšľajúcim ľuďom sa ťažko hovorí o duchovných veciach a o Božom kráľovstve. Večný život je v nedohľadne a z pekla sa vysmieľajú. Hriech sa stal neznámym pojmom. Ľudia ho neberú vážne. Uvedomujeme si, že treba nový spôsob apoštolátu. Katolícka Cirkev na Slovensku má vlastné rádio: Radio Lumen. Je počuteľné už na celom Slovensku. Má veľa poslucháčov. Rozbieha sa aj vlastná televízia, TV LUX. Za podstatné v apoštoláte však považujem spoločenstvá, ktoré poskytujú bezprostredné kontakty s ľuďmi. Veľmi dobre sa osvedčili miestne noviny, farské listy. Tie čítajú aj tí, ktorí nechodia do kostola a tak sa tam dá povedať veľmi mnoho a prebúdať duše zo spánku.

Inak Cirkev na Slovensku požíva slobodu. Štátna moc nezasahuje do jej činnosti. Je však na štáte finančne závislá. Cirkevné školy financuje štát a kňazi dostávajú od štátu finančnú podporu, hoci relatívne malú. Štátna moc, hoci demokraticky zvolená, je zväčša v rukách liberálov. Strana kresťanských demokratov máva vo voľbách iba 7-8 %. Kresťania v iných stranách sa síce deklarujú za kresťanov-katolíkov, ale v parlamente sa správajú liberálne. Cirkev má však aj nádej. Veľmi mnohí, najmä mladí, sa organizujú v spoločenstvách. Máme cirkevné školy, asi 120 na celom Slovensku a jednu katolícku univerzitu, kde študuje asi 7 tisíc študentov. Máme ešte dosť dobrý počet kňazských povolání, ale má klesajúcu tendenciu. Ženské rehole majú povolání veľmi málo.

Posolstvo Svätého Otca k stretnutiu kardinálov a biskupov stredovýchodnej Európy v Záhrebe

„Po páde komunizmu čelí Cirkev novým výzvam“, ale „prikázanie zostáva naďalej rovnaké: Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium každému stvoreniu“ - to sú slová pápeža Benedikt XVI. z jeho posolstva adresovaného Stretnutiu kardinálov a biskupov stredovýchodnej Európy, ktoré sa skončilo v chorvátskom Záhrebe na tému „Poslanie Cirkvi v stredovýchodnej Európe po dvadsiatich rokoch od pádu komunistického systému (1989-2009)“. Podujatie bolo zároveň spomienkou na 10. výročie od blahorečenia arcibiskupa Záhrebu, kardinála

Alojza Stepinaca, ktorý bol mučeníkom komunistického režimu.

„Z prirodzenosti Cirkvi – pokračoval Svätý Otec – vychádza jej poslanie, ktoré je stále tým istým“, a mučeníctvo a svedectvo blahorečeného kardinála Stepinaca „nás stimuluje a povzbudzuje. Vzájomná spolupráca medzi kňazmi a biskupskými konferenciami je veľmi dôležitá pre rozvoj tohto poslania“ a „toto stretnutie, vyjadrenie životaschopnosti Cirkvi – uzavrel pápež Benedikt XVI. – dá novú nádej pre výkon jej poslania v Európe a vo svete.“

-sg, jv-

Stretnutie Slovanov pri hrobe sv. Cyrila v Ríme

V sobotu 14. februára 2008, teda 1140 rokov od smrti sv. Cyrila, sa v rímskej Bazilike sv. Klementa stretli veriaci slovanských národov. Pri hrobe mladšieho zo solúnskych bratov tak vyjadrili vďačnosť za dar viery práve v deň, ktorý po koncilovej reforme liturgického kalendára patrí sviatku sv. Cyrila a sv. Metoda, spolupatrónov Európy.

Program sa začal slávnostnou svätou omšou. Na úvod hlavný celebrant Mons. Štefan Vrablec, emeritný biskup a bývalý rektor Slovenského pápežského kolégia v Ríme, zvlášť privítal českého kardinála Tomáša Špidlíka, J. Ex. Jozefa Draveckého, slovenského veľvyslanca pri Svätej Stolicy a J. Ex. Stanislava Vallu, veľvyslanca SR v Talianskej republike. Medzi pozvanými hosťami nechýbal komisár Európskej únie Ján Figel i zástupca Pravoslávnej bulharskej cirkevnej obce v Ríme.

Biskup Vrablec v príhovore nadviazal na slová zo záveru evanjelia podľa Marka, kde sú apoštoli vyzvaní stať sa misionármi. „Dvadsať rokov po Ježišovej smrti bolo Božie slovo ohlasované a prijaté v meste Solún. Svätý Pavol ho ohlasoval Solúnčanom a neskôr im aj napísal listy. Tí si jeho slová chránili a zachovali si vieru, ktorá im bola ohlasovaná. Okolo 800 rokov neskôr svätí bratia Cyrila Metod priniesli zo Solúna slová evanjelia na Veľkú Moravu a ohlasovali Slovo života rôznym slovanským národom na viacerých miestach,“ prepojil kazateľ tému sviatku s Jubilejným rokom sv. Pavla.

Mons. Vladimír Stahovec, rektor Slovenského pápežského kolégia sa poďakoval rektorovi Baziliky sv. Klementa, P. Michaelovi Dunleavyovi, OP za možnosť každoročných stretnutí Slovanov v Ríme.

„Nech je teda pochválený a oslávený Boh, Otec všetkých národov, za vzácny dar, ktorý nám zveril prostredníctvom apoštolov Cyrila a Metoda. Ako spievame v piesni: „Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane!“, zdôraznil rektor dôvod stretnutia. V závere vyzval prítomných zapojiť sa do procesie, smerujúcej k hrobke sv. Cyrila za spevu litánií ku všetkým svätým. Stretnutie Slovanov po slávení eucharistie pokračovalo malým občerstvením.

Rudolf Smoter, Rím

Prezident Obama zriadil úrad pre spoluprácou s náboženskými skupinami

USA (10. februára, RV) – Prezident Spojených štátov Barack Obama informoval o obnovení úradu „Faith-Based and Neighborhood“, teda úradu pre náboženské záležitosti. Ten zriadil ešte bývalý prezident Bush. Teraz by mal mať rozšírenú právomoc. Úrad má napomáhať financovaniu sociálnych programov a tiež podporovať ochranou rodinného života a znižovať potraty. V platnosti však zostanú naďalej smernice, ktoré umožňujú skupinám vierovyznaní, aby boli financované, aj keď zamestnávajú len ľudí toho istého vierovyznania. Týka sa to vyhlásení prezidenta z júla, keď hovoril, že náboženské skupiny nebudú oprávnené čerpať z federálnych fondov na to, aby obracali na inú vieru, alebo aby prijímali len členov toho istého náboženstva. Náboženské skupiny zasa tvrdia, že zamestnávať ľudí tej istej viery pre svoju činnosť je základom toho, aby bola zachovaná ich identita a splnené ich poslanie. Zaznievajú však aj hlasy ktoré hovoria, že federálne fondy by nemali byť zneužívané na diskrimináciu.

Vytvorenie úradu vymedzuje vzťahy medzi vládou a náboženskými zoskupeniami, čo sa za vlády jeho predchodcov nestalo. Počas obdobia Busha – ako píše denník Washington Post - vznikol tento úrad najmä za účelom financovania programov, čím sa odmeňovali priaznivci prezidenta. Obamovým zámerom nemá byť podpora náboženskej skupiny na úkor inej, ani náboženskej skupiny na úkor nenáboženskej.

Doplňme, že úrad má viesť len 26-ročný Joshua DuBois, známy z prezidentovho volebného tímu, v ktorom sa zaoberal náboženskými otázkami. Ako preniklo z Bieleho domu, úrad sa bude zaoberať hlavne otázkami týkajúcimi sa medzináboženských vzťahov a posilnenia iniciatív nasmerovaných na znižovanie chudoby a potratov, ktoré sa v krajine vykonávajú, na čo už viackrát upozorňovali americkí biskupi. -ap-

V Kosove sa celé rodiny vracajú ku katolíckej viere

Kosovo (10. februára, RV/CNS) - V Kosove sa celé rodiny opäť vracajú ku katolíckej viere. Podľa otca Alberta Jakaja „ľudia prichádzajú späť k ich starej viere. Máme celé rodiny, ktoré sa vracajú k svojim koreňom. Nie je to obrátenie, je to silný návrat.“

V súčasnosti je v dvojmiliónovom Kosove asi 65 tisíc katolíkov. Ďalších 60 tisíc pracuje mimo územia. Kosovo je prevažne moslimskou oblasťou. Tento fakt súvisí s históriou, keď v stredoveku obsadili Balkán Turci. Panstvo Osmanskej ríše trvalo až do 19. storo-

čia. Neskôr, v čase fungovania Juhoslávie, bolo Kosovo autonómnym regiónom Srbska. Dominantné postavenie tu mali etnickí Albánci, ktorí boli moslimovia. Na islam sa obrátili práve v čase trvania otomanskej nadvlády. Dnes sa títo ľudia vracajú ku koreňom svojej viery. Opúšťajú islam a prichádzajú do katolíckych kostolov. „Niektorí moslimskí duchovní sú nešťastní z tejto súčasnej vlny obrátenia. Ale na druhej strane vedia, že ich predkovia prestúpili na islamskú vieru z donútenia... Teraz však musia rešpektovať ich vlastné rozhodnutia“ – vyhlásil Mons. Shan Zefi, kancelár Katolíckej apoštolskej administratívy. Zároveň dodal, že katolícka komunita sa usiluje mať dobré vzťahy aj s moslimami. „Naše vzťahy s islamskou komunitou sú lepšie, ako s nacionalistickou ortodoxnou cirkvou. Väčšina katolíckych Kosovčanov má pozitívne vzťahy s moslimami.“

Mihane Nartile Salihu, z farnosti svätého Antona Paduánskeho, tvrdí, že v ich rodine sa rešpektujú moslimské a kresťanské zvyklosti: „Môj otec je moslim, ale jeho rodičia sa vrátili späť ku katolíckej viere. V rodine však kombinuje kresťanské a moslimské zvyklosti...“

Rešpektujeme, že muži chodia každý piatok do mešity... Pre nás pre kresťanov je zase posvätná nedeľa. Rodičia z otcovej strany zažnú sviece a modlia sa... Ráno sa môj otec a jeho rodina modlí po arabsky, ale večer, sa zase modlia Otčenáš a Zdravas Mária v albáncine.“ -ap-

Konferencia biskupov v Keni predstavila 5 ročný plán na prekonanie hladomoru

Keňa (7. februára, RV/Fides) – Konferencia biskupov v Keni predstavila 5 ročný plán na prekonanie hladomoru. Dôvodom je sucho v krajine a vysoké ceny jedla. Hladomor sa dotýka asi 10 miliónov obyvateľov Kene. „Chcem zdôrazniť, že tento strategický plán nie je iba o cieľoch, aktivitách a vyhláseniach. Je o stretnutí sa medzi adresátom tejto pomoci a Cirkvou, ktorá vedie tohto prijímateľa k tomu, aby pocítil lásku, starostlivosť o neho a uznania jeho dôstojnosti, ako osoby stvorenej na obraz Boží...“ povedal kardinál John Njue.

Predseda Biskupskej konferencie v Keni zároveň kritizoval tamojšiu vládu, ktorá podľa neho, nevyvíja dostatočné úsilie na prekonanie hladomoru a chudoby v krajine. „Je náchylná k násiliu, korupcii, nespravodlivosti vo všetkých oblastiach... Úsilím Katolíckej cirkvi je vykoreniť korupciu, aby žiaden život nebol ohrozený, a aby nik netrpel hladom“ dodal kardinál John Njue. -ap-

Žilinská diecéza začala druhý rok svojej existencie

Na liturgický sviatok sv. Cyrila a Metoda pápež Benedikt XVI. zriadil pred rokom 14. februára Žilinskú diecézu, ktorá sa tak stala najmladšou rímskokatolíckou diecézou na Slovensku. Poďakovať za tento dar a pripomenúť si tento historický fakt sa rozhodli v Žiline netradične. V sobotu na slávnostnú pontifikálnu sv. omšu, ktorú celeburoval kardinál Jozef Tomko prijali pozvanie aj kardinál Stanislav Dziwisz z Poľska, kardinál Peter Erdö z Maďarska, prímas Germánie salzburský arcibiskup Alois Kochgasser z Rakúska, apoštolský nuncius na Slovensku arcibiskup Mario Giordana a ďalší biskupi z Moravy, z Česka, z Poľska, z Talianska, z Ukrajiny a zo Slovenska. V homílii kardinál Tomko upozornil prítomných na mnohostranný význam diecézy na čele so sídelným biskupom na poli duchovnom i občianskom. Poďakoval duchovným otcom, ktorí dali vznik novej žilinskej cirkvi za všetko, čo jej dali do vienka a vyzval aj iné diecézy a ich biskupov, aby ju nenechali o hlade a zime, bez vhodného prístrešia a bez účinnej pomoci. Na záver nazval Žilinskú diecézu krásnou mladou skutočnosťou a pripomenul, aby pokračovala v cyrilometodskej tradícii slovami: „Treba vám rozpoznať evanjeliové znaky časov a s plným zápalom znásobiť vaše úsilie pod vedením biskupa, ktorého máte takrečeno po ruke“. Po sv. omši nasledovali pozdravné príhovory hlavných koncelebrantov. Apoštolský nuncius na Slovensku Mario Giordana odovzdal pozdrav od pápeža Benedikta XVI. pre veriacich žilinskej miestnej cirkvi a zdôraznil, aby zriadenie novej diecézy vnímali ako prejav starostlivosti pápeža o duchovný život na Slovensku a dodal: „Božie požehnanie a ochrana Sedembolestnej Panny Márie patrónky Slovenska, sv. Cyrila a Metoda, patrónov tejto diecézy a spolupatrónov Európy, nech je pre vás všetkých prameňom nádeje.“ Zo Žiliny zasa putoval pozdravný list Svätému Otcovi do Vatikánu.

Originálnosťou tohto stretnutia predstaviteľov duchovného spoločenského a kultúrneho života bolo aj populárnejšie medzinárodné sympóziu na aktuálnu tému Cirkve a pluralitná spoločnosť v zasaďačke Mestského úradu v Žiline. Hlavnú prednášku predniesol salzburský arcibiskup Alois Kochgasser, v ktorej priblížil službu Cirkvi Bohu i ľuďom. Ďalšie podnetné diskusné príspevky kardinála Erdö, kardinála Dziwisza, kardinála Tomku ako aj podpredsedu Slovenského syndikátu novinárov K. I. Dvořáka a prof. MUDr. R. Pullmanna budú uverejnené v zborníku. Počas sympózia bola predstavená aj reprezentačná kniha Žilinskej diecézy a zborník teologických reflexií s názvom Hľadanie cesty. Vo večerných hodinách sviatočné stretnutie pokračovalo v katedrále Najsvätejšej Trojice spievanými večerami a pobožnosťou pri súsoší patrónov diecézy sv. Cyrilovi a Metodovi. Napokon nasledovalo agapé v priestoroch mestského divadla, kde sa premietol aj krátky filmový dokument o zámere výstavby polyfunkčného objektu Diecézneho centra Communio. Centrum spolu s priestormi biskupského úradu a rezidencie biskupa ponúkne priestory, v ktorých budú rozvíjať svoje poslanie jednotlivé pastoračné sekcie pre službu života diecézy a jej farností.

Peter Holbička / snímka Peter Zimen

Bratislavský arcibiskup sa prihovoril veriacim prostredníctvom internetu

V sobotu 14. februára 2009 slávil bratislavský arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský svätú omšu v Katedrále sv. Martina v Bratislave, pri príležitosti prvého výročia vzniku Bratislavskej arcidiecézy. Zvláštnosťou tejto udalosti bolo, že sa pred úvodom liturgie prihovoril veriacim arcidiecézy prostredníctvom internetu v priamom prenose, ktorý na veľkoplášnych projekciách mohli sledovať veriaci zhromaždení v dekanátnych chrámoch i prostredníctvom web stránky <http://www.abu-bratislava.sk>.

Internetový prenos technologicky zabezpečilo občianske združenie Christ-Net.Sk, ktoré na Slovensku pôsobí v oblasti poskytovania technologického zázemia v oblasti IT technológií pre rozvoj života viery, v spolupráci s Lux communication, ktoré v tomto prípade poskytuje svoju audiovizuálnu techniku prenosu.

On-line video prenos udalosti Katolíckej cirkvi prostredníctvom internetu však nie je prvým na Slovensku. Presne pred rokom sa takýmto spôsobom prostredníctvom internetu prenášala tlačová beseda, na ktorej kardinál Jozef Tomko ako pápežský legát prezentoval masmédiám nové územné usporiadanie Katolíckej cirkvi na Slovensku, Christ-Net.Sk tiež technologicky zabezpečuje vysielanie katolíckej TV Lux na internete.

-pz-

Zasadal Výbor Spolku sv. Vojtecha

V Trnave sa na svojom šiestom zasadnutí zišiel Výbor SSV. Prerokoval predbežnú správu o hospodárskom výsledku SSV a SSV-VOJTECH s r.o. za rok 2008. Zaoberal sa správou vedúceho edičného oddelenia SSV a schválil predložený edičný plán na rok 2009. Riaditeľ SSV Mons. Vendelín Pleva podal informáciu o situácii v Katolíckych novinách, keď po odchode Mons. Mariána Gavendu v auguste v roku 2008 dočasne viedol redakciu KN. Členom Výboru predstavil po predchádzajúcom súhlase nitrianskeho diecézneho biskupa Mons. Viliama Judáka a Bratislavského arcibiskupa Mons. Stanislava Zvolenského, nitrianskeho kňaza ThDr. Ivana Šulíka, PhD. ako kandidáta na miesto šéfredaktora Katolíckych novín. O jeho schválení do funkcie sa hlasovalo v tajných voľbách. Výbor SSV nomináciu schválil. Nový šéfredaktor prevezme funkciu šéfredaktora Katolíckych novín od 1. marca.

Výbor SSV rokoval aj o pláne osláv 160 výročia založenia Katolíckych novín. Hlavné oslavy by sa mali uskutočniť na Siedmu veľkonočnú nedeľu, ktorá je svetovým dňom spoločenských komunikačných prostriedkov. Výbor sa zaoberal aj prípravou kolektívnej zmluvy na rok 2009. Najbližšie rokovanie Výboru SSV sa uskutoční pri príležitosti sviatku sv. Vojtecha, patróna spolku.

Daniel Dian

Vladyka Ján Babjak SJ sa stretol s kňazmi dôchodcami a ich manželkami

„Ježiš Kristus ocenil chudobnú vdovu, ktorá do chrámovej pokladnice vhodila drobný peniaz. On viac ako dar oceňuje srdce, s ktorým človek dar dáva“, povedal prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ dvadsiatim štyrom kňazom dôchodcom z Prešovskej archieparchie, s ktorými sa stretol v sobotu 7. februára v Prešove. Stretnutia sa zúčastnilo aj dvadsaťtri ich manželiek a vdov po zomrelých kňazoch. V homílii pri archijerejskej svätej liturgii, ktorú spevom doprevádzal Katedrálny zbor sv. Jána Krstiteľa, vladyka ďalej povedal: „Do chrámu nemôže nik z nás prichádzať bez daru. Čo ním má byť? Naše milujúce, čisté a otvorené srdce. A ja som presvedčený, že takýto dar prináša každý kňaz, keď prichádza sláviť Eucharistiu.“

Po liturgickej slávnosti v katedrále slávnostný deň pokračoval obedom v arcibiskupskej rezidencii, kde kňazi a ich manželky zablahoželali vladykovi Jánovi k prvému výročiu Prešovskej metropolie sui iuris a jeho služby arcibiskupa a metropolitu. Vladyka každého kňaza obdaroval vzácnou publi-

káciou Schematismus Prešovskej gréckokatolíckej metropolie 2008 a manželky kňazov nástenným kalendárom s ikonami Vincenta Lucu. Všetkým sa prihovril jeden z kňazov dôchodcov Mons. Jozef Tóth. Pozval spolubratov a ich manželky aj v tomto čase, keď už nie sú v aktívnej pastorácii, prenášať na ľudí, s ktorými sa stretávajú, svetlo, ktorým nás osvietil Ježiš Kristus. Lebo ako povedal, „sme síce dohárajúce sviece, ale aj taká svieca stále svieti“, a pokračoval: „To, čo ste pre túto cirkev vytvorili, aj cez vaše utrpenie a obety, je zázrak“. Otec Andrej Rusnák takmer päťdesiatim účastníkom stretnutia odovzdal pozdrav od emeritného biskupa Jána Hirku.

Popoludní program pokračoval v aule Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity, kde si všetci so záujmom pozreli dokumentárny film, ktorý je veľmi originálnou výpoveďou o pútnickom mieste na hore Zvir v Litmanovej a ďalšie dva programy na túto tému.

Lubomír Petrik

Fatimská sobota v znamení rehoľníkov

Februárová fatimská sobota v Michalovciach bola súčasne stretnutím s rehoľníkmi Košickej eparchie. V tematickej prednáške Róbert Jäger vysvetlil pojem zasvätená osoba, ktorý v biblickom zmysle prináleží každému pokrstenému kresťanovi. „Vďaka oslobodeniu od hriechov v Kristovej smrti a zmŕtvychvstání sme všetci predstavení (zasvätení) Bohu Otcovi. Preto máme žiť bez hriechu ako deti svetla,“ uviedol prednášateľ.

Archijerejskú božskú liturgiu slávil vladyka Milan Chatur, košický eparcha, ktorý v kázni vychádzal z biblického príbehu o stretnutí Pána so Simeonom. „Každý človek má v živote cieľ. Starec Simeon našiel svoj životný cieľ v stretnutí sa s Ježišom. To, čo potom vyriekol, môže dnes zvolať každý kresťan, lebo Boh sa s nami znova stretáva. Špecificky dosahujú svoj životný cieľ Bohu zasvätené osoby. Ony túžia popri svojej spásy napomôcť k spásy aj iným.“ Vladyka vyzdvihol veľkosť služby zasvätených osôb, ktorá je milá v Božích očiach. Na záver liturgického slávenia bol ešte Moleben k presvätej Bohorodičke a modlitba k bl. Metodovi D. Trčkovi, ktorého ostatky sú pri bočnom oltári rehoľného chrámu.

V rámci moderovanej besedy sa zástupcovia jednotlivých rehoľných rádov krátko predstavili a odpovedali na otázky prítomných veriacich. V popoludňajšom formačnom programe mal pre všetky zasvätené osoby prednášku o. Pavol Tomko, CSsR, v ktorej vyzdvihol charizmu celibátu pre Božie kráľovstvo. Spoločné stretnutie rehoľníkov s vladykom Milanom sa ukončilo Molebenom k bl. Metodovi Trčkovi, CSsR.

Michal Hospodár

Svetový deň chorých v banskobystrickej nemocnici

V sobotu 7. februára sa v nemocničnej kaplnke Povýšenia sv. Kríža zišli zamestnanci, pacienti a návštevníci Fakultnej nemocnice F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici pri príležitosti spomienky Panny Márie Lurdskej a osláv Svetového dňa chorých, ktoré sa slávia 11. februára.

„Piesňami, ktoré sa dotýkajú našich sŕdc a slovami, ktorými prinášame nádej, chceme prispieť k oslave svetového dňa chorých,“ týmito slovami sa prihovorila Júlia Pavúková a Ivo Novák, ktorí viedli mariánsku akadémiu.

Slávnostnú svätú omšu celebroidal dekan Farnosti Banská Bystrica – Katedrála, Mons. Ján Krajčík. Privítal ho duchovný správca nemocnice Juraj Adamkovič. Mons. Krajčík sa v homílii zameril na evanjeliový príbeh uzdravenia Šimonovej testinej (Mk 1, 29-39). Na jeho podklade povzbudil predovšetkým pacientov, aby nehľadali za chorobou Boží trest, ale aby z nej hľadali východiská v obetovaní svojich ťažkostí. Tak sa do úzkej súvislosti môže dostať telesná choroba a duchovné zdravie. K duchovnému zdraviu môžeme prispieť i my, službou a obetou. „Keď obetujeme Bohu svoje ťažkosti, ktorých je v nemocnici neúrekom, môžeme tak prispieť k svojmu osobnému posväteniu i posväteniu svojich drahých“, uviedol Mons. Krajčík.

Detských pacientov ležiacich na štyroch oddeleniach Detskej fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici navštevuje nemocničná duchovná služba v spolupráci s občianskym združením Svetielko nádeje. Ich poslaním je zmiernenie utrpenia a zlepšenie psychosociálnych podmienok detských pacientov. **Michal Válka**

Na púti zaľúbených predstavili novú hymnu

Šaštín (14. februára 2009) Druhá medzinárodná púť zaľúbených predstavila verejnosti novú hymnu. Odznela počas otváracieho piatkového programu v Šaštíne. Prvú oficiálnu hymnu púte naspieval vedúci spoločenstva pri Dóme sv. Martina, Braňo Letko. „Netušil som, že je toľko ľudí, ktorí túžia po čistom vzťahu a vedú sa stretnúť. Potrebujeme nájsť hĺbku, Boha a nanovo objaviť čistotu,“ uviedol Letko.

Na stretnutí je prítomných viac ako dvesto párov. Zúčastní sa ho aj europoslanec Miroslav Mikolášik a arcibiskup Zvolenský. Cieľom je vytvorenie spoločenstva a stretnutie mladých ľudí, ktorí spolu chodia. Mottom druhého ročníka je téma Slobodní v láske.

Púť mladých zaľúbencov otvorila úvodná sv. omša v Národnej Bazilike Sedembolestnej Panny Márie. Vdp. Jozef Švercel v úvodnej homílii vydvihol hodnotu čistej lásky. Poukázal na to, že láska je večnou výzvou a závisí od nej i celá budúcnosť. „Otvára naše oči a my zrazu vidíme. Človek, ktorý má čisté srdce vidí viac. Svet je plný zázrakov. Človek si ich zakrýva tou svojou malou rukou,“ dodal hlavný celebrant otvárajúcej omše.

Janka Graňáková

Sedem divov Prešovského kraja

Prešovský samosprávny kraj vyhlásil 23. októbra 2008 verejnú anketu s cieľom zistiť, ktoré lokality kraja považujú občania za najkrajšie a najzaujímavejšie. Anketu uzavreli 20. januára 2009, zúčastnilo sa jej 10707 hlasujúcich. Za svojich „Sedem divov“ si občania vybrali:

1. Historické centrum Bardejova
2. Hrad Ľubovňa
3. Tatranský národný park
4. Oltár Majstra Pavla z Levoče
5. Súbor drevených kostolíkov
6. Pieninský národný park
7. Historické centrum Levoče

Sídlo Spišskej diecézy Spišská Kapitula sa umiestnilo na 11. mieste. Predstavitelia jednotlivých regiónov sa zišli 11. februára na slávnostnom vyhlásení ankety v Bardejove. Symbolický diplom za umiestnenie v ankete si za Súbor drevených kostolíkov odniesli Ján Babjak SJ – prešovský arcibiskup metropolita, zástupca Gréckokatolíckej cirkvi a Michal Švajko, zástupca Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.

Počas slávnosti arcibiskup Ján Babjak vyslovil želanie „aby na Slovensku bol stále dostatok ľudí, ktorí dokážu vyčleniť finančné prostriedky a dvihnúť svoj hlas za to, aby tieto nádherné lokality, nádherné pamiatky nielen Prešovského samosprávneho kraja, ale celého Slovenska, boli ďalej do histórie nesené svojou krásou a nádhrou. Aby aj naši ľudia, Slováci, dozreli k tomu, aby tieto krásy obdivoval nielen celý svet, ale aj my – ľudia tu žijúci. Pretože to, čo máme nablízku, na čo sa pozeráme denne, to si často nevieme vážiť. Teda otvoríme spoločne oči a ďakujeme Bohu za toto všetko, aj za tých, ktorí túto krásu vytvorili a nám zanechali.“

Michal Švajko rovnako za div považuje drevené chrámy. Podľa jeho slov sú miestom, kde sa môžeme stretnúť s Bohom, kde sa mu môžeme priblížiť, a pritom sú to diela ľudských rúk inšpirovaných Stvoriteľom.

Andrea Čusová